

Република Србија
ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД
12 Пж 230/19
19.02.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД, у већу састављеном од судије Дејана Ђојбашића, председника већа, судије Маје Живковић и судије Љиљане Миловановић, чланова већа, у правној ствари тужиоца Загорје – Технобетон дионичко друштво за производњу свих врста монтажних елемената од пренапрегнутог бетона и бетонских конструкција „Огранак Београд“ у стечају, кога заступа адвокат Предраг Брајковић из Београда, против туженог Локација доо из Београда, кога заступа адвокат Милета Митровић из Београда, ради побијања правне радње, вредност предмета спора 127.872.909,56 динара, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Привредног суда у Београду П 1005/18 од 24.10.2018. године, донео је у седници већа одржаној дана 19.02.2020. године

ПРЕСУДУ

I УКИДА СЕ пресуда Привредног суда у Београду П 1005/18 од 24.10.2018. године у ставу II и III изреке и предмет враћа првостепеном суду на поновни поступак.

II ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Привредног суда у Београду П 1005/18 од 24.10.2018. године, у ставу IV изреке.

III УКИДА СЕ одлука о трошковима поступка садржана у ставу V изреке пресуде Привредног суда у Београду П 1005/18 од 24.10.2018. године и предмет враћа првостепеном суду на поновни поступак.

Образложење

Ожалбеном првостепеном пресудом, у ставу I изреке, одбијен је приговор правноснажно пресуђене ствари истакнут од туженог, у ставу II изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца да се утврди да је без правног дејства према стечајној маси тужиоца пропуштање тужиочевог правног претходника да предузме процесну радњу приступања на рочиште заказано на дан 03.03.2015. године у предмету овог суда бр. 24.П 1147/12 услед чега је утврђено повлачење тужбе и да је без правног дејства према стечајној маси тужиоца правноснажно решење Привредног суда у Београду 24.П 1147/12 од 03.03.2015. године, у ставу III изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужени да тужиоцу плати 127.872.909,56 динара са законском затезном каматом од 29.08.2011. године до исплате, у ставу IV изреке, одбачена је тужба за тужбени захтев тужиоца да се по правноснажности пресуда достави поступајућем судији по предмету Привредног суда у Београду бр. 24.П 1147/12 ради настављања поступка, заказивања рочишта и мериторног одлучивања по постављеном тужбеном

захтеву, у ставу V изреке обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка од 352.410,00 динара.

Тужилац жалбом побија првостепену пресуду у ставу II, III, IV и V изреке, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права, те предлаже да другостепени суд исту преиначи и усвоји тужбени захтев у целисти, или да је укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

У одговору на жалбу тужени је оспорио тачност жалбених навода и основаност жалбених разлога и предложио је да другостепени суд одбије жалбу тужиоца и потврди првостепену пресуду.

Испитујући ожалбену пресуду, у смислу одредбе члана 386. Закона о парничном поступку, Привредни апелациони суд налази да је жалба тужиоца делимично основана.

Предмет тужбеног захтева је утврђење да је без правног дејства према стечајној маси тужиоца пропуштање тужиоца да предузме процесну радњу приступања на рочиште заказано на дан 03.03.2015. године у предмету Привредног суда у Београду бр. 24.П 1147/12 услед чега је утврђено повлачење тужбе и да је без правног дејства према стечајној маси тужиоца правноснажно решење овог суда 24.11 1147/12 од 03.03.2015. године и с тим у вези обавезивање туженог на плаћање 127.872.909,56 динара, са законском затезном каматом од 29.08.2011. године до исплате, а као евентуални, тужилац је поставио тужбени захтев да се, по правноснажности, пресуда достави поступајућем судији по предмету истог суда бр. 24.П 1147/12 ради настављања поступка, заказивања рочишта и мериторног одлучивања по постављеном тужбеном захтеву.

По спроведеном доказном поступку, првостепени суд је, из списка предмета истог суда 24.П 1147/12, о чему је сачињена Службена белешка, утврдио да је решењем о извршењу истог суда Ив 31813/11 од 02.12.2011. године, обавезан извршни дужник Локација д.о.о. Београд, да извршном повериоцу Загорје-Технобетон д.д. Вараждин, исплати на основу веродостојне исправе 1-8 привремене ситуације износ од 61.925.981,26 динара са припадајућом каматом и трошковима; да је извршни дужник изјавио приговор на то решење, због чега је поступак настављен по правилима парничног поступка, те предмет заведен под бројем П 1147/2012; да је Локација д.о.о. Београд поднео 12.04.2012. године компензациону противтужбу против тужиоца Загорје-Технобетон д.д. Вараждин, са захтевом за накнаду штете на име уговорених, а неизведених грађевинских радова, трошкова додатног надзора, измакле добити и уговорене казне у износу од 104.242.533,12 динара са припадајућом каматом, да је тужилац Загорје-Технобетон д.д. Вараждин 18.05.2012. године поставио тужбени захтев за исплату дуга по привременим ситуацијама, 5% вредности од уговорених радова и за накнадне и непредвиђене радове у износу од 185.006.774,90 динара са припадајућом затезном каматом, који захтев је тужени оспорио у целини, да је исти суд донео решење П 1147/12 од 03.03.2015. године којим се констатује да се тужба сматра повученом те је укинута решење о извршењу овог суда Ив 31813/11 од 02.12.2011. године као и да се констатује да се противтужба сматра повученом, из разлога што су са рочишта за главну расправу заказаног за 03.03.2015. године у 11.30 часова изостали тужилац-противтужени и тужени-противтужилац, иако су били уредно позвани, да је пуномоћник тужиоца дана 03.04.2015. године обавестио суд да је над њим отворен поступак стечаја по решењу Привредног суда у Београду Ст 19/19 од 03.03.2015. године, да је пуномоћник тужиоца дана 07.04.2015. године поднео предлог за повраћај у пређашње стање, односно жалбу на решење П 1147/12 од 03.03.2015. године, да је пуномоћник туженог дана 21.04.2015. године поднео предлог за повраћај у пређашње стање, односно жалбу на решење П 1147/12 од 03.03.2015. године, да је решењем

Привредног суда у Београду П 1147/12 од 30.04.2015. године одбијен предлог тужиоца за враћање у пређашње стање, док је предлог туженог одбачен, које решење је укинато решењем Привредног апелационог суда Пж 4538/15 од 12.05.2016. године, да су решењем Привредног суда у Београду П 1147/12 од 01.06.2016.године одбачени као неблагоприятни предлог тужиоца и туженог за враћање у пређашње стање и које решење је потврђено решењем Привредног апелационог суда Пж 5118/16 од 03.08.2016. године, да је решењем Привредног апелационог суда Пж 6973/16 од 29.11.2017. године, уз исправку од 01.03.2018. године, потврђено решење истог суда П 1147/12 од 03.03.2015. године, а које решење је примио тужилац 12.03.2018. године.

Одлучујући о захтеву за утврђење да је без правног дејства према стечајној маси тужиоца пропуштање тужиоца да предузме процесну радњу приступања на рочиште заказано на дан 03.03.2015. године у предмету 24.П 1147/12 и да је без правног дејства према стечајној маси тужиоца правноснажно решење Привредног суда у Београду 24.П 1147/12 од 03.03.2015. године, првостепени суд је нашао да је иста поднета благовремено, али је закључио да тужилац није пружио доказе о испуњености предуслова из чл.119.ст.3. те чл.124.ст.2. (цитирајући га као члан 123 став 2) Закона о стечају. Предуслов за побијање правне радње изостанка са рочишта пуномоћника тужиоца јесте да се ради о процесној радњи на основу које је донета извршна исправа или која је предузета по основу извршне исправе или у поступку принудног извршења и да је сауговорач стечајног дужника стекао неку имовинску корист, те је првостепени суд закључио да ниједан од наведених предуслова није испуњен. Првостепени суд је образложио да решење којим се констатује да се тужба сматра повученом, те да се противтужба сматра повученом не представља извршну исправу, нити је долазак на рочиште пропуштен на основу извршне исправе. До пропуштања није дошло ни у поступку принудног извршења, јер истог није ни било, па закључује да нису испуњени услови предвиђени чланом 119 став 3 Закона о стечају..

Исто тако, првостепени суд је закључио да није испуњен ни услов предвиђен чл.124.ст.2. Закона о стечају односно да је тужени услед изостанка пуномоћника тужиоца стекао неку имовинску корист. Са рочишта од 03.03.2015. године у парници истог суда П 1147/12 изостали су и тужилац и тужени, што је узроковало доношење решења којим је констатовано да се тужба и противтужба сматрају повученим, па никаква имовинска корист није наступила за туженог из наведеног решења, јер није донета никаква одлука односно извршно решење које би њему погодновало, нити је сам за своје потраживање за које је поднео противтужбу према правном претходнику тужиоца исходовао било какво извршно решење, односно имовинску корист.

Због тога је првостепени суд решењем од 24.10.2018. године, одбио предлог тужиоца за саслушањем стечајног управника, заступника туженог и заступника Кредо доо, на околност преговора тужиоца и туженог о могућности да своје потражно-дуговинске трансакције реше преко оснивача тужиоца у Хрватској и да истовремено тужилац повуче тужбу у предмету бр. 24.П 1147/12. Све и да су постојали такви договори, а које је тужени изричито оспорио, тужилац није повукао тужбу, већ је донето решење којим је констатовано повлачење тужбе, па је предлог тужиоца о извођењу наведених доказа сувишан. Првостепени суд је одбио и предлог тужиоца за извођење доказа вештачењем на околност висине, јер није доказан основ тужбеног захтева.

Првостепени суд је такође утврдио да се у предметном поступку не може расправљати о могућем мериторном исходу парнице П 1147/12, односно да ли би била донета одлука о усвајању тужбе тужиоца којом би тужени био обавезан да плати вредност радова у износу од 127.872.909,56 динара, те да због тога није доказана

могућност нарушеног принципа равномерног намирења стечајних поверилаца, према чл.119.ст.1. Закона о стечају.

При том, првостепени суд је закључио да услед правне радње изостанка са рочишта тужилац није изгубио могућност да за своје потраживање поново покуша да исходује судску одлуку, те да није од утицаја навод тужиоца да због евентуалне застарелости потраживања за вредност радова није у могућности да поново поднесе тужбу против туженог, јер се ради о материјално-правном приговору који се може искључиво ценити у одговарајућем парничном поступку и то по евентуалном приговору туженог.

Првостепени суд је одбацио тужбу са захтевом да се, по правноснажности, пресуда достави поступајућем судији по предмету истог суда бр. 24.П 1147/12 ради настављања поступка, заказивања рочишта и мериторног одлучивања по постављеном тужбеном захтеву, као недозвољен, јер одредбама Закона о стечају, као посебног закона, није предвиђена могућност наставка парничног поступка као последице побијања, при чему тужилац према члану 1. Закона о парничном поступку није овлашћен да постави захтев усмерен на констатацију некаквог настављања поступка и заказивања рочишта.

Одредбом члана 119 став 1, 2 и 3 Закона о стечају („Сл. Гласник РС“, бр.83/14) прописано је: правне послове и друге правне радње закључене односно предузете пре отварања стечајног поступка, којима се нарушава равномерно намирење стечајних поверилаца или оштећују повериоци, као и правне послове и друге правне радње којима се поједини повериоци стављају у погоднији положај (у даљем тексту: поговорање поверилаца), могу побијати стечајни управник, у име стечајног дужника и повериоци, у складу са одредбама овог закона. Пропуштање закључења правног посла односно пропуштање предузимања радње, у погледу побијања, изједначава се са правним послом односно са правном радњом. Побијати се могу и правни послови, правне и процесне радње на основу којих је донета извршна исправа или које су предузете по основу извршне исправе или у поступку принудног извршења, ако испуњавају услов из става 1. овог члана. Ако захтев за побијање буде усвојен, престаје дејство извршне исправе према стечајној маси.

Одредбом члана 124 став 1 и 2 Закона о стечају („Сл. гласник РС“, бр.83/14) прописано је: правни посао и правна радња стечајног дужника без накнаде или уз незнатну накнаду могу се побијати ако су закључени односно предузети у последњих пет година пре подношења предлога за покретање стечајног поступка. Правном радњом стечајног дужника без накнаде сматра се и пропуштање улагања жалбе, приговора, одговора на тужбу или изостанак са рочишта, ако је сауговорач стечајног дужника стекао неку имовинску корист.

За сада се не може прихватити закључак првостепеног суда да изостанком са рочишта од 03.03.2015.године, у предмету истог суда П 1147/12, тужилац није извршио правну радњу без накнаде, односно да својим изостанком са рочишта заказаног за 03.03.2015.године није туженом омогућио остварење имовинске користи. Наиме, основано у жалби тужилац наводи да је изостанком са рочишта, тужилац онемогућен да се о његовом потраживању, које потиче из уговорног односа са туженим, донесе одлука о основаности истог, обзиром да је констатовано да се тужба сматра повученом. Такође, тачно је да тужилац наведеним решењем (о повлачењу) није обавезан да туженом исплати било какво потраживање, али наведени изостанак са рочишта, ипак, може за последицу имати немогућност тужиоца да евентуално оствари имовинску корист, која би наступила евентуалним усвајањем тужбеног захтева у тој парници, односно да онемогућавањем усвајања евентуално основаног тужбеног захтева радњом изостанка са рочишта, тужени може стећи имовинску корист, која би се

огледала у чињеници да нема умањења туженикове имовине, као последице евентуалног усвајања тужбеног захтева против њега.

Међутим, првостепени суд је непотпуно утврдио чињенично стање, пропуштајући да утврди да ли је тужилац, радњом изостанка са рочишта, стекао неку имовинску корист за туженог. У том смислу, првостепени суд је погрешно када је одбио извођење доказа саслушањем директора привредног друштва КРЕДО д.о.о Брање, као једног од повериоца тужиоца, нити је ценио допис који се налази у списима предмета, а којим се указује туженом да постоји могућност да тужилац намерно изостане са рочишта заказаног за 03.03.2015.године. Наведена чињеница је од значаја за утврђивање да ли је изостанком са поменутог рочишта, туженом погодовано на било који начин, односно да ли је тужени остварио неку имовинску корист на описани начин.

При том, погрешно првостепени суд закључује да, обзиром да тужилац није изгубио могућност да поново поднесе тужбу по потраживању из предмета П 1147/12, застарелост тог потраживања за вредност радова, не игра никакву улогу у погледу предметног тужбеног захтева за побијање правних радњи тужиоца. Наиме, тачно је да се о застарелости потраживања у парници одлучује искључиво по приговору странке, али наведено не дира у чињеницу да је потраживање тужиоца, из утуживе облигације, прерасло у натуралну облигацију, односно облигацију која је мањкава у погледу могућности њеног остварења, јер принудно остваривање исте зависи искључиво од воље дужника предметне облигације, у конкретном случају, туженог.

Дакле, одредбом члана 124 став 2 Закона о стечају изостанак са рочишта може представљати правну радњу стечајног дужника без накнаде, и као таква бити подобна за побијање, али само у случају да је сауговарач стечајног дужника, у конкретном случају тужени, стекао неку имовинску корист. У том смислу, првостепени суд није извео предложене доказе на спорну околност стицања имовинске користи, од чијег утврђења зависи одлука о постављеном тужбеном захтеву за побијање правне радње тужиоца.

Како је укинута ожалбена пресуда у делу где је одбијен тужбени захтев за побијање правних радњи тужиоца, морала је бити укинута првостепена пресуда и у делу где је одбијен захтев за плаћање износа од 127.872.909,56 динара, који је захтев, како то правилно закључује првостепени суд, постављен као евентуална последица побијања правне радње тужиоца. Наведено из разлога што основаност захтева за исплату зависи од одлуке суда о захтеву за побијање правне радње тужиоца.

Са наведеног, применом одредбе члана 392 Закона о парничном поступку, одлучено је као у ставу I изреке ове пресуде.

У поновљеном поступку првостепени суд ће поступити по примедбама овог суда и правилно утврдити чињенично стање потребно ради доношења правилне одлуке у овој правној ствари, а на које је указао овај суд. Такође, уколико нађе да је основан захтев за побијање правних радњи тужиоца, приступиће утврђивању постојања основа и висине новчаног потраживања које је такође предмет тужбеног захтева, обзиром да усвајање захтева за побијање може водити евентуалном усвајању и захтева за исплату по потраживању тужиоца за изведене радове. Наведено из разлога што би, усвајањем захтева за побијање правне радње изостанка са рочишта, према стечајној маси тужиоца биле уклоњене последице таквог изостанка, а које се огледају у чињеници да је донето решење о повлачењу тужбе.

Другостепени суд у целини прихвата разлоге првостепеног суда у погледу одбачаја тужбе као у ставу III изреке ожалбене пресуде и жалиоца упућује на исте, те их неће посебно образлагати.

Са наведеног, применом члана 390 Закона о парничном поступку, одлучено је као у ставу II изреке ове пресуде.

Како је укинута првостепена пресуда у ставу II изреке, то је морала бити укинута и одлука о трошковима, обзиром да иста зависи од одлуке о свим захтевима тужбе, па је применом члана 401 став 1 тачка 3 Закона о парничном поступку, одлучио као у ставу III изреке ове пресуде.

ДЂ/БЈ/МС

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА – СУДИЈА
Дејан Ђојбашић, с.р.

За тачност отправка